

Atskaite par dalību COPA – COGECA darba grupā

Dzīvnieku labturība

8. novembrī 2019. Briselē

Darba grupā piedalījās LOSP eksperte Dzintra Lejniece.

Darba grupā skatītie jautājumi:

1. Darba grupas vadītāja vēlēšanas;
2. Darba grupas vadītāja aktivitātes starplaikā starp darba grupām;
3. Dzīvnieku veselības likums;
4. Veterināro medikamentu ziņošanas sistēma;
5. Āfrikas cūku mēra (ĀCM) situācija;
6. Situācija pilsoņu iniciatīvai „Sprostu beigas”;
7. Par sabiedrības informēšanas un izglītošanas kampaņām;
8. Dzīvnieku veselības platformas.

1. Darba grupas vadītāja vēlēšanas

Notika darba grupas vadītāja vēlēšanas, kurās uzvarēja esošais darba grupas vadītājs Migels Higuera no Spānijas.

2. Darba grupas vadītāja aktivitātes starplaikā starp darba grupām

Migels Higuera informē, ka notikušas 25 dažādas aktivitātes piecu mēnešu laikā par dzīvnieku labturību, labturību transportēšanas laikā un Āfrikas cūku mēri.

3. Dzīvnieku veselības likums

EK pārstāvju ziņojums par situāciju dzīvnieku veselības likuma izstrādē.

Dzīvnieku veselības likums tiks apstiprināts 21.04.2021. Detalizētas publiskās normatīvo aktu apspriedes par katru tiesību aktu vēl turpinās un tiks pabeigtas līdz šī gada beigām. Visām dalībvalstīm būs jāakceptē regulas, kas noteiks slimību uzraudzību, apkarošanu, par slimību brīvas valsts statusa iegūšanu, dzīvnieku identifikāciju un reģistrēšanu. Notiek darbs pie dzīvnieku veselības likuma kontroles pasākumu apstiprināšanas. Deleģētie akti noteiks arī prasības par izsekojamību no trešajām valstīm ievestajiem produktiem un dzīvniekiem.

4. Veterināro medikamentu ziņošanas sistēma

Būs elektroniskā datubāze. Notiek diskusija par antibiotikām, kas būs jāziņo. Vai visas, vai tās kuras lieto arī humānajā medicīnā. Vēl liels darbs priekšā saistībā ar antimikrobiālajiem līdzekļiem, kam iespējama šķērskontaminācija. Notiek diskusijas ar dzīvnieku ēdināšanas speciālistiem. Ieviešana 2024.-2026. gads.

5. Āfrikas cūku mēra (ĀCM) situācija

Āzijā turpina izplatīties, ļoti tuvu Austrālijai. Šobrīd ĀCM ir Ķīnā, Mongolijā, Ziemeļkorejā, Kambodžā, Laosā, Mjanmā, Vjetnamā, Filipīnās un Austrumtimorā (un, visticamāk, Taizemē, pat ja pagaidām nav ziņots par uzliesmojumiem). Daudz zaudētu cūku – 40-50% no visa

Ķīnas ganāmpulka. Līdz ar to palielinājies imports uz Ķīnu un cena cūkgaļai. Palielinājusies arī liellopu cena. Pozitīva situācija eksportam. Nav progresa sarunās ar Ķīnu reģionalizācijas jautājumā. Eiropā ĀCM joprojām ir Slovākijā, Serbijā, Baltijas valstīs, Rumānijā, Bulgārijā, Beļģijā un Ungārijā (un ārpus ES – Ukrainā, Krievijā, Baltkrievijā un Moldovā). Ļoti tuvu Grieķijas un Vācijas robežām. Jāmaina mežacūku populācijas menedžments. Dalībvalstis dalījās pieredzē par mežacūku populācijas menedžmentu. Starp Beļģiju un Franciju ir uzcelta barjera. Francija pārbauda uz ĀCM vīrusu visas nomedītās mežacūkas Beļģijas pierobežā. Somija ir pret mežacūku piebarošanu un jautā citu dalībvalstu pieredzi par medīšanu ar infrasarkano gaismas optiku. Latvijā izmantot tāda veida aprīkojumu ir aizliegts drošības apsvērumu dēļ. 'Beļģija vēlas panākt „0” mežacūkas buferzonā. Izmanto slazdus, esot ļoti efektīvi.

Ir informācija, ka Ķīnā esošais ĀCM vīrus ir mutējies par 80%. 24 zinātnieku grupa strādā pie vakcīnas izstrādes, šobrīd 60-85% imunitāte. Tas nepalīdz apturēt ĀCM izplatību. Ir liels risks, ja kopā ir veseli, slimi un vakcinēti dzīvnieki. Par rezultātiem ĀCM vakcīnas izstrādē sīkāk ziņos nākamajā darba grupā.

6. Situācija pilsoņu iniciatīvai „Sprostu beigas”

Savākts jau vairāk nekā miljons parakstu šai iniciatīvai. Nozares eksperti uzskata, ka nepieciešams novērtēt ietekmi un nepieciešams finansējums. Gada beigās tiks prezentēts gala dokuments. Anglijā liels spiediens uz cūkkopības nozari pret sivēnmāšu turēšanu individuālajās stāvvietās un uz putnu nozari pret turēšanu būros. Somija iestājās par stingrākām prasībām sivēnmāšu atnešanās aizgaldiem un govju turēšanas sistēmām. Citu dalībvalstu eksperti uzskata, ka šīs pastiprinātās prasības kardināli var mainīt ekonomisko situāciju (pasliktināt). Vienojamies, ka jānāk ar iniciatīvām, katram, kam ir zinātniski argumenti un jābūt proaktīvākiem. Ir pieejams Dāņu zinātnieku pētījums, ka individuālajās stāvvietās sivēnmātēm ir mazāks stress un mazāks risks aborta iespējamībai.

7. Par sabiedrības informēšanas un izglītošanas kampaņām

Dažādas aktivitātes notiek no sabiedrisko organizāciju puses, piemēram, kampaņa “Eiropas lopkopības balss”, un izveidotā informatīvā platforma www.MeatTheFacts.eu

Nozare atvērta sarunām ar Eiropas Komisiju. Savā pieredzē dalās kažokzvēru nozares pārstāvis, kas stāsta par dzīvnieku aizstāvju uzbrukumiem un aktivitātēm pret nozari. Nav jābaidās atbildēt uzbrukumiem. Atbilde ir, ka labturība tiek ievērota likuma ietvaros. Audzētavas rīko atvērto durvju dienas fermās. Nepieciešams dialogs, informācija sociālajos tīklos, mēdijos.

8. Dzīvnieku veselības platformas

Tiek veidotas apakšgrupas katrai dzīvnieku sugai. Dalība ir brīvprātīga no ekspertu puses. Ir pieejami divi dokumenti par situāciju dalībvalstīs pēc datiem no kautuvēm un dalībvalstu oficiālajiem pārstāvjiem (PVD Latvijas gadījumā).

Par transportēšanas apakšgrupu: situācija saasinājās vasarā, pie pastiprināta karstuma +40 grādi celsija, kad lopi stāvēja uz Turcijas robežas ilgu laiku. Ir izveidota aplikācija, lai varētu sekot līdzi temperatūrai transportā visu transportēšanas laiku. Ir diskusija, vai šai aplikācijai ir jābūt publiski pieejamai.

Apakšgrupa cūku kastrācijā: bijušas divas tikšanās par pieredzi, situāciju tirgū. Notiek izmēģinājumi Austrumeiropā kastrācijai ar anestēziju, jo šajā reģionā neēd nekastrētu kuiļu gaļu. Apakšgrupu pārstāvji sadarbojās ar EK. Apakšgrupu mērķis ir vadlīniju izstrādāšana un ieviešana, bet ne likumu izstrāde.

Atskaiti sagatavoja eksperte

Dzintra Lejniece